

Vývoj struktury společnosti

SOC172 – Sociologie stratifikace a nerovnosti

Tomáš Doseděl
dosedel@fss.muni.cz

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
 - S rozvojem mechanizace zemědělství mohla větší část pracovní síly nastoupit do průmyslových podniků
 - Traktory, kombajny, hnojiva, velkovýroba
 - Vrchol po 2. světové válce
- Průmyslová výroba -> Služby

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby
 - V souvislosti s nasazením strojů a přesunem výroby do rozvojových zemí mohly vyspělé země rozšířit sektor služeb
 - Post-industriální společnost
 - 1970s-1990s

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby

- Velké nároky na rekvalifikaci pracovní síly
- Sociální otřesy

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Aktuálně proto hovoříme o Průmyslu 4.0

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
 - Vynález tkalcovského stavu (1785) a parního stroje
 - Rozvoj tovární výroby a železniční dopravy
 - Stroje všeho druhu
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
 - Parní pohon nahrazen elektrickým
 - Všeobecná elektrifikace
 - 1879 (vynález žárovky)
 - 1882 Mahenovo divadlo v Brně – první plně elektrifikované divadlo v Evropě!
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
 - Nástup výpočetní techniky a automatizace
 - 1969, první programovatelné logické pole PLC
 - 1970s a 1980s
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce
 - Nástup internetu 1990s
 - (1969 ARPANET)
 - (1989 Internet)
 - 1992 připojení ČSFR (pracovní název FERNET)
 - Robotizace, umělá inteligence

Technologická změna

- Od 1. průmyslové revoluce stroje usnadňují lidem práci...
- ... a exkludují z trhu práce určité skupiny zaměstnanců
- Nejprve nekvalifikované (technologická změna založená na dovednostech),
- Potom rutinní (technologická změna založená na úkolech)

Technologický obrat

- Poprvé v historii bere technologie pracovní místa všem vzdělanostním skupinám a žádná nová nevytváří

Technologický obrat

Manuální pozice:

- kolaborativní roboti (co-bot)
- autonomní vozítka

Rutinní kvalifikované pozice

- Internetové bankovníctví
- Textové editory

Technologický obrat

Nerutinní kvalifikované pozice

- Samořídící automobily
- Stavební a zemědělské stroje

Vysoce kvalifikované profese

- Umělá inteligence, neuronové sítě
- Strojové učení
- Lékaři, právníci, novináři, scénáristé, herci, sportovci, žokejové

Jobless future?

- Vznik nových povolání
 - Vývojáři AI
 - Happiness officer
 - Social Media Manager (sic!)
- Přehodnocení role práce
 - Konec Weberovy protestantské etiky?
- Hra na práci
 - Práce ve virtuální realitě
 - Počítačové hry simulující práci